

KOSTRA

Om KOSTRA

Alle kommuner er pålagt å føre regnskapet etter KOSTRA-standard. KOSTRA (KOMmune-STAT-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem om kommunale virksomheter. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, samt gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål nås.

KOSTRA-tallene gir et grunnlag for å vurdere prioriteringer, dekningsgrader og produktivitet mellom kommuner over tid. Ulik prioritering, kvalitet på tjenestene, struktur og behov i befolkningen, er faktorer som vil påvirke nøkkeltallene. Det er vanskelig å definere og skille ut konkret effekt av alle disse forholdene i tallene. Med bakgrunn i dette kalles nøkkeltallene i KOSTRA for indikatorer. I dette ligger det at nøkkeltallene kun indikerer ulikheter mellom kommuner, og dermed et grunnlag for videre analyse, men ingen fasit og entydig forklaring på forskjeller. Kvaliteten på tallene er også avhengig av kvaliteten på tjeneste- og økonomirapporteringen fra kommunene. Rapporteringen er omfattende og kompleks, så feil og ulike tolkninger kan forekomme.

KOSTRA-tallene for 2018 er foreløpige tall. Kommunene og Statistisk sentralbyrå (SSB) reviderer nå tallene og endelige tall for 2018 blir først publisert i juni. Erfaringsmessig vil de endelige tallene bli noe justert sammenlignet med de foreløpige tallene. Dette kan skyldes manglende eller feil rapportering fra kommunene, samt at SSB ikke har kontrollert alle sine sammenstillinger.

I de påfølgende tabellene, og i alle KOSTRA-sammenstillinger under de enkelte enheter, ses det på utviklingen til Molde kommune over tid. Samtidig vises gjennomsnittlig utvikling i kommunegruppe 13 og for alle kommuner i landet uten Oslo. Kommunegruppene deler kommuner inn etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Molde kommune er en del av kommunegruppe 13, definert som store byer eller kommuner utenom de fire største byene i landet.

Å studere egne tall opp mot kommunegruppen skal gi et bedre sammenligningsgrunnlag. Gjennomsnitt for landet uten Oslo er det beste tallet for å vise tall for alle primærkommunene i Norge. Oslo er utelatt siden Oslo er både en kommune og en fylkeskommune.

Tallmaterialet er presentert på konsernnivå. Konserntall er tall for kommunen som juridisk enhet og inkluderer kommunale foretak, interkommunale samarbeider og interkommunale selskaper. Ved å bruke konserntall, elimineres det vesentligste av forskjellene i tallene som skyldes ulik organisering av den kommunale tjenesteproduksjonen. Konserntall fanger godt opp kommunale foretak og interkommunale selskaper. Utgiftene til interkommunale samarbeid har derimot vært vanskelig å fordele riktig i KOSTRA.

Dette kapitlet er videre inndelt i tre deler. Først blir utvalgte finansielle nøkkeltall presentert. Deretter vises utdrag fra behovsprofilen som skal si noe om forskjell i behovet og etterspørsel etter ulike kommunale tjenester. Til slutt er KOSTRA-tallene fra de ulike tjenesteområder presentert. Disse tallene er også presentert under aktuell enhet.

Definisjoner KOSTRA-indikatorer

Netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter viser kommunens driftsutgifter, inkludert avskrivninger, etter at driftsinntektene er trukket fra. Netto driftsutgifter må dekkes av kommunens frie inntekter. Netto driftsutgifter skal være en indikator på prioritering i KOSTRA. Derfor er avskrivninger for de ulike tjenesteområdene lagt til slik at indikatoren inkluderer kapitalslit. Netto driftsutgifter presenteres målt per innbygger i målgruppen for tjenestene. Per innbygger i målgruppen tar høyde for ulik demografi og gir dermed en god indikasjon på prioritering korrigeret for demografiske forskjeller.

Indikatoren tar ikke høyde for bruk og avsetning av bundne driftsfond. Det betyr for eksempel at dersom et tjenesteområde mottar et statlig, øremerket tilskudd et år, vil hele tilskuddet redusere indikatoren uavhengig om hele tilskuddet blir benyttet til tjenesteproduksjon det året. Tilsvarende vil bruk i senere år øke nivået på indikatoren. Dette kan påvirke tidsserien, spesielt for de minste tjenesteområdene.

Korrigerede brutto driftsutgifter

Korrigerede brutto driftsutgifter viser brutto driftsutgifter til kommunens egen tjenesteproduksjon. Kjøp av tjenester fra andre er ikke med. Ved å se på korrigerede brutto driftsutgifter per bruker, innbygger eller produsert enhet, vil indikatoren si noe om kommunens enhetskostnad eller produktivitet. Denne indikatoren kan dermed si noe om tjenesteproduksjonen er effektiv per bruker, men den fanger ikke opp ulikhet i brukerbehov eller kvalitet.

KOSTRA - finansielle nøkkeltall

49 775	52 158	53 601	55 132
47 667	50 181	51 686	53 157
45 991	48 059	50 325	52 254

Frie inntekter i kroner per innbygger

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter og er hovedfinansieringen av kommunesektoren. Gjennom inntektssystemet fordeles inntektene mellom kommunene slik at alle kommunene skal ha økonomisk handlingsrom til å tilby sine innbyggere et likeverdig tjenestetilbud. Ulikt behov etter kommunale tjenester blir korrigeret i rammetilskuddet via utgiftsutjevningen. Også skatteinntektene bli utjevnet, men de blir bare delvis utjevnet. I tillegg inngår det diverse distriktpolitiske tilskudd i rammetilskuddet som blir fordelt etter distriktpolitiske prioriteringer og ikke utjevningshensyn. Nivået på de frie inntekter er derfor avhengig av det totale utgiftsbehovet, distriktpolitiske tilskudd og skatteinntektene, inkludert naturressursskatt.

Både skatteinntektene og rammetilskuddet er som regel lavere i Molde kommune enn i sammenligningsgruppene i perioden.

Kommunegruppe 13 har mest skatteinntekter, men også landet uten Oslo har litt høyere skatteinntekter enn Molde kommune de tre siste

årene. Dette skyldes at skatteinntektene har økt mer enn forventet de tre siste årene, og at denne økningen har vært skjevt fordelt mellom kommunene. Dette har derimot gitt Molde kommune økt inntektsutjevning de tre siste årene. Landet uten Oslo har klart størst rammetilskudd per innbygger. Kommunegruppe 13 lå over over Molde kommune frem til 2018, men Molde kommune fikk et større rammetilskudd per innbygger enn kommunegruppe 13 i 2018.

Diagrammet viser at de frie inntektene økte mest i 2016 for kommunegruppe 13 og landet uten Oslo, men at den positive utviklingen fra 2016 fortsatte for Molde kommune helt inn i 2018. Rammetilskuddet og skatteinntektene har økt tilnærmet like mye i Molde kommune de siste tre årene.

Diagrammet viser at Molde kommune har hatt en større vekst i de frie inntektene enn kommunegruppe 13 og landet uten Oslo i perioden 2015–2018. Mye av dette skyldes at Molde kommune har hatt en bedre utvikling i rammetilskuddet per innbygger.

2,5	3,7	3,0	1,7
2,9	4,0	3,4	1,6
4,7	5,3	3,8	1,2

Brutto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

Brutto driftsresultat viser hvor mye av kommunens brutto driftsinntekter som er igjen etter at utgiftene til tjenesteproduksjonen er dekt. Det sier derfor noe om nivået på tjenesteproduksjonen i forhold til kommunens driftsinntekter.

Brutto driftsresultat må være stort nok til å dekke netto finansutgifter, eventuelt dekke tidligere års merforbruk eller bygge opp nødvendig økonomisk buffer. Hvilket nivå brutto driftsresultat bør være på, er derfor avhengig av nivået på lånegjeld, tidligere års resultat og disposisjonsfond. Molde kommune har høyere netto finansutgifter og lavere økonomisk buffer enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Det betyr at Molde kommune bør ha et høyere brutto driftsresultat enn disse gruppene.

Etter et negativt brutto driftsresultat i 2014 forberedt brutto driftsresultat seg kraftig de tre neste årene. I 2018 ble brutto driftsresultat klart redusert i Molde kommune. Det var også en klar nedgang i landet uten Oslo og kommunegruppe 13, men nedgangen her var ikke like stor som i Molde kommune. Brutto driftsinntekter økte 126 mill. kroner både i 2016 og 2017 i Molde kommune. I 2018 var inntektsveksten mye lavere enn de to foregående årene, og var på knappe 50 mill. kroner. Selv om utgiftsveksten også ble redusert i 2018 sammenlignet med 2016 og 2017, var den større enn inntektsveksten i 2018 og medførte et svakere brutto driftsresultat.

4,0	4,0	3,8	4,2
4,4	4,1	3,9	4,3

Netto finans og avdrag i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

Indikatoren viser netto finansutgifter i pst. av brutto driftsinntekter. Indikatoren viser hvor stor andel av driftsinntektene som er bundet opp til å dekke netto finansutgifter. Den største posten her er rente- og avdragsutgifter. Disse vil avhenge av valgt finansieringsstrategi, for eksempel andelen lån og nedbetalingstid. Videre inngår utbytter og tap eller gevinst på finansielle omløpsmidler i indikatoren. Ekstraordinære avdrag og nedbetaling av utlån vil ikke fremkomme siden dette føres i investeringsregnskapet, og her tas bare hensyn til transaksjoner i driftsregnskapet.

Indikatoren viser at Molde kommune har en relativt stor andel av driftsinntektene bundet opp til betjening av lån sammenlignet med andre kommuner. Dette skyldes at Molde kommune har en mye større lånegjeld enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Molde kommune må derfor benytte en større andel av sine årlige inntekter til å dekke renter og avdrag. I perioden har Molde kommunes netto finansutgifter vært på 6,0 pst. i gjennomsnitt. Dette er 2,0 pst. mer enn gjennomsnittet for landet uten Oslo og 1,8 pst. mer enn gjennomsnittet for kommunegruppe 13.

Molde kommunes netto finansutgifter har variert fra 5,6 pst. til 6,6 pst. i perioden. Utviklingen fra 2015 har vært at netto finansutgifter har blitt redusert for Molde kommune, og at avstanden til landet uten Oslo og kommunegruppe 13 har blitt mindre. Renteutgiftene ble redusert i 2017 og det lave nivået holdt seg i 2018. Tilsvarende utvikling har det også vært i kommunegruppe 13 og landet uten Oslo, men der har det vært en årlig og mer jevn nedgang. Molde kommune skiller seg ut ved at avdrag i pst. av brutto driftsinntekter har gått ned i perioden. For kommunegruppe 13 og landet uten Oslo har avdrag økt. Dette er årsaken til at avstanden i samlede netto finansutgifter har blitt redusert i perioden. Videre varierer det mellom årene om det har vært gevinst eller tap på finansielle omløpsmidler. For Molde kommunes del var det en gevinst i 2016 og 2017 mellom 0,2 og 0,3 pst. av brutto driftsinntekter. I 2015 og 2018 var små tap på finansielle omløpsmidler.

2,9	4,1	3,7	2,1
2,9	4,3	4,0	1,9
3,3	4,6	3,7	1,0

Netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

Indikatoren viser netto driftsresultat i pst. av driftsinntektene på konsernnivå. Molde kommune som konsern fikk et netto driftsresultat på 1,0 pst. i 2018. Det er en klar nedgang fra 2017, men da må man ikke glemme at engangstilskuddet knyttet til kommunereformen blåste opp netto driftsresultat i 2017. Korrigert for tilskuddet knyttet til kommunereformen var netto driftsresultat 2,3 pst. i 2017. Det vil si at netto driftsresultat er redusert reelt sett med 1,3 pst. fra 2017 til 2018.

Utviklingen i landet uten Oslo og kommunegruppe 13 er lik den i Molde kommune, men netto driftsresultat har ikke hatt like store svingninger i disse gruppene de siste årene. Netto driftsresultat henger selvfølgelig tett sammen med brutto driftsresultat. At

inntektsveksten har gått klart ned i 2018 etter to gode år merkes både på brutto og netto driftsresultat.

Netto driftsresultat forteller hva kommunen sitter igjen med etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat kan enten benyttes til å finansiere investeringer eller avsettes til disposisjonsfond. Netto driftsresultat er den indikatoren som gir det beste målet på økonomisk balanse i kommunene. Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi har sagt at en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi forutsetter et positivt netto driftsresultat i størrelsesorden 1,75 pst. av totale driftsinntekter over tid.

Målet om 1,75 pst. i netto driftsresultat er et samlet anslag for alle primærkommunene. En kommune med høy gjeld, og dermed store avdragsutgifter, vil kunne ha et noe lavere tall og fremdeles ha en bærekraftig økonomi. Et negativt netto driftsresultat betyr at kommunen tærer på oppspart kapital for å dekke driftsutgiftene. I en slik situasjon vil kommunen redusere og til slutt mangle økonomisk handlefrihet.

Selv om Molde kommune kan være bærekraftig med et lavere netto driftsresultat enn 1,75 pst., over tid, tilsier nivået på disposisjonsfond og netto lånegjeld at det vil være en klar styrke for kommunens økonomi og oppnå det nivået på netto driftsresultat også de kommende årene.

6,7	8,3	9,9	9,5
7,8	9,2	11,0	9,7
0,7	2,5	5,2	6,1

Disposisjonsfond i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til både drifts- og investeringsutgifter. Det er dermed å anse som en økonomisk buffer for å kunne takle svingninger og kan også benyttes som egenfinansiering av investeringer. Disposisjonsfondet er viktig både med tanke på økonomisk bærekraft og handlingsrom. Det er viktig å ha et disposisjonsfond med tanke på svingninger både på inntekts- og utgiftssiden. Den største risikoen er renterisikoen. Rentenivået har vært svært lavt over flere år, og selv om det ikke er forventet å stige med det første, vil en eventuell renteøkning ha stor påvirkning på fremtidige resultater. Da vil det være viktig å ha et disposisjonsfond slik at økte renteutgifter ikke slår direkte inn på tjenesteproduksjonen. Et disposisjonsfond vil også bedre likviditeten til en kommune.

Disposisjonsfondet i Molde kommune var så godt som brukt opp i 2014. De gode resultatene i 2015 og 2016 gikk først til å dekke tidligere års underskudd, og deretter ble mindreforbruket avsatt til disposisjonsfond. Av mindreforbruket i henholdsvis 2015 og 2016 ble 37,1 og 59,3 mill. kroner satt av til disposisjonsfond. I tillegg ble 7,6 mill. kroner av årets inntekter satt av i til disposisjonsfond i 2017. Til sammen ble det avsatt 66,8 mill. kroner til disposisjonsfond i 2017. I 2018 er det avsatt 36,7 mill. kroner til disposisjonsfond. Dette består av både opprinnelig budsjettert avsetning og avsetning av mindreforbruk fra 2017. Molde kommune har dermed et disposisjonsfond på 143,7 mill.

kroner ved utgangen av 2018. Molde kommune som konsern har et disposisjonsfond på 159,3 mill. kroner ved utgangen av 2018. Utviklingen har vært svært positiv og Molde kommune har en mye mer robust økonomisk stilling i 2018 enn i 2015.

Sammenlignet med landet uten Oslo og kommunegruppe 13 burde Molde kommune i utgangspunktet ha et større disposisjonsfond med tanke på gjeldsgraden. Dette er ikke tilfelle. Landet uten Oslo og kommunegruppe 13 hadde et disposisjonsfond på henholdsvis 6,7 pst. og 7,8 pst. i 2015. Dette har økt til 9,5 pst. og 9,7 pst. i 2018. Molde kommune bør nærme seg dette nivået med tanke på dagens gjeldsgrad, gitt at kommunen skal kunne håndtere alle de svingninger som måtte komme, uten at dette får store konsekvenser for tjenesteproduksjonen.

82,3	83,1	84,5	78,5
86,1	85,6	86,4	76,6
130,3	133,6	129,1	127,1

Netto lånegjeld i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

Netto lånegjeld i pst. av brutto driftsinntekter viser gjeldsgraden til kommunene i forhold til egne driftsinntekter. Indikatoren viser at Molde kommune har betydelig større lånegjeld enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet sett i forhold til inntektene. Indikatoren er ikke korrigert for lånegjeld knyttet til selvkostområder, som skal være selvfinansierende, eller lånegjeld som er knyttet opp til statlige rente- eller avdragsrefusjoner. Indikatoren viser dermed samlet netto lånegjeld i kommunene, men den viser ikke gjeldsgraden eller den lånegjelden som kommunene må dekke gjennom sine frie inntekter. Like fullt viser indikatoren at Molde kommune må benytte en større andel av sine brutto driftsinntekter til å dekke renter og avdrag i årene fremover enn sammenligningsgruppene.

Høy lånegjeld gjør kommunen mer følsom for renterisiko gitt andel lånegjeld med flytende rente. Den høye netto lånegjelden har vært håndterbar med dagens lave rentenivå. Dagens gjeldsgrad vil kunne bli krevende med et høyere rentenivå, men en del av Molde kommunes lånegjeld er sikret gjennom fastrenteavtaler og rentekompensasjonsordninger. Videre er det en del av gjelden som skal finansieres av brukerbetaling og ikke av kommunens frie inntekter.

Denne indikatoren må også ses i lys av kommende års investeringsbehov. I ulik grad har kommuner fornyet sin bygningsmasse de siste årene. Det er til dels stor forskjell i standard på kommunale bygg og dermed behov for store renoveringer eller nybygg i årene som kommer.

Behovsprofil og andel netto driftsutgifter

I tabellen under presenteres behovsprofil fra KOSTRA. Den viser befolkningsstruktur, noen levekårsdata og bosettingsdata. Tabellen er viktig når man studerer anvendelsen av midlene til de forskjellige tjenesteområdene for å kunne si om forskjellen ligger i demografien eller sosiale forhold. Tabellen viser at Molde kommune har relativt færre barn i barnehage- og grunnskolealder, og flere i de to eldste aldersgruppene. Demografien tilsier at Molde kommune i utgangspunktet kan ha lavere utgifter til barnehage- og skolesektoren enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Videre er det grunn til å tro at Molde kommune vil ha høyere utgifter til helse- og omsorgstjenester enn landet og kommunegruppe 13 da en større del av befolkningen er over 67 år. Spesielt har det vært en vekst i aldersgruppen 67–79 år de siste tre årene. Denne aldersgruppen har økt sin relative andel for alle, men klart mest i Molde kommune.

På så godt som alle levekårsindikatorene har Molde kommune litt bedre tall enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Dette indikerer at Molde kommune vil ha lavere utgifter innenfor aktuelle tjenesteområder enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet.

Ulikheter i behovsprofilen mellom kommuner, er gjenstand for korrigering i inntektssystemet. Dette innebærer at Molde kommunes frie inntekter er lavere enn gjennomsnittskommunens frie inntekter.

Behovsprofil - nivå 2

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Befolkningsdata per 31. desember									
Folkemengden i alt	26 822	26 901	27 001	1 940 444	1 977 649	2 003 078	4 591 560	4 622 151	4 647 141
Andel kvinner, i pst.	49,8	49,9	50,0	49,9	49,9	49,9	49,5	49,5	49,5
Andel menn, i pst.	50,2	50,1	50,0	50,1	50,1	50,1	50,5	50,5	50,5
Andel 0 åringer, i pst.	1,1	0,9	1,0	1,1	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0
Andel 1–5 år, i pst.	5,6	5,6	5,3	5,8	5,7	5,6	5,9	5,8	5,6
Andel 6–15 år, i pst.	11,6	11,7	11,9	12,3	12,3	12,3	12,5	12,5	12,5
Andel 16–18 år, i pst.	3,7	3,8	3,6	3,9	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7
Andel 19–24 år, i pst.	8,2	8,0	8,0	7,8	7,7	7,6	7,7	7,6	7,5
Andel 25–66 år, i pst.	53,8	53,6	53,2	54,0	54,0	54,0	54,4	54,4	54,4
Andel 67–79 år, i pst.	11,3	11,8	12,3	10,8	11,1	11,3	10,5	10,7	10,9
Andel 80 år og over, i pst.	4,7	4,7	4,7	4,4	4,4	4,4	4,1	4,1	4,2
Levekårsdata									
Andel skilte og separerte 16–66 år, i pst.	10,7	10,7	10,7	11,7	11,5	11,4	10,8	10,7	10,7
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden, i pst	1,0	1,0	-	1,2	1,1	-	1,1	1,0	-

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Andel uførepensjonister 16–66 år, i pst.	7,5	7,4	-	9,1	9,4	-	9,5	9,7	-
Andel enslige innbyggere 80 år og over, i pst.	61,1	59,2	58,8	62,9	61,1	61,2	63,4	62,7	62,0
Forventet levealder ved fødsel, kvinner	84,7	84,7	84,7	83,7	83,7	80,3	83,7	83,7	74,2
Forventet levealder ved fødsel, menn	80,6	80,6	80,6	79,7	79,7	76,4	79,6	79,6	70,5
Fødte per 1 000 innbyggere	11,0	9,1	10,3	10,5	10,2	9,9	10,6	10,2	9,9
Døde per 1 000 innbyggere	7,6	8,4	7,5	7,6	7,5	7,5	8,0	8,0	8,0
Andel innvandrerbefolkning, i pst.	12,2	12,8	13,3	16,6	-	-	14,5	-	-
Registrerte arbeidsledige i pst. av befolkningen i alderen 15–74 år	1,9	1,5	1,3	2,0	1,7	1,6	2,0	1,6	1,5
Bosetting									
Andel av befolkningen som bor i tettsteder, i pst.	87,6	87,2	87,0	89,0	89,0	89,1	77,9	78,3	78,7
Gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret i minutter	6,9	6,9	-	6,5	-	-	7,4	-	-
Innflytting per 1 000 innbyggere	50,6	49,6	46,2	60,2	61,1	59,4	57,6	56,9	54,5
Utflytting per 1 000 innbyggere	50,7	47,3	45,3	53,3	54,0	52,9	52,5	52,5	51,0
Andel av befolkningen 20–66 år som pendler ut av bostedskommunen, i pst.	12,5	12,9	-	30,7	-	-	28,5	-	-

KOSTRA - utvalgte nøkkeltall for tjenesteområder

Administrasjon og styring

4 267	4 382	4 432	4 850
3 541	3 651	3 748	4 149
3 715	3 750	4 000	4 083

Netto driftsutgifter administrasjon og styring per innbygger, konsern

Indikatoren viser hvor mye av de frie inntektene som blir brukt til administrasjon og styring per innbygger. I indikatoren inngår administrativ ledelse, politisk styring, kontroll og revisjon, stab- og støttefunksjoner, forvaltningsutgifter til eiendomsforvaltning og administrasjonslokaler.

Studier har vist at kommuner tolker og definerer administrasjon ulikt i KOSTRA. Det innebærer at tallene ikke er direkte sammenlignbare mellom alle kommuner og er beheftet med noe usikkerhet. For å få mest mulig korrekte og sammenlignbare tall for Molde kommune er tallene korrigeret. Nytt fra 2017 er at inntekter og utgifter knyttet til fellesnemda for nye Molde kommune er korrigeret ut. Dette gir da en mer riktig tidsserie. Tallene viser at Molde kommune gjennomgående bruker mindre per innbygger enn landsgjennomsnittet. Dette er naturlig ut fra at Molde kommune er en relativt stor kommune og dermed har stordriftsfordeler og flere personer å fordele utgifter til administrasjon og styring på. Fra å bruke mer enn kommunegruppe 13 på administrasjon og styring i 2017 bruker Molde kommune mindre enn kommunegruppe 13 i 2018.

Mer detaljerte tall for den konkrete indikatoren fremgår av tabellen under. Sammenlignet med kommunegruppe 13, som i gjennomsnitt har flere innbyggere, er det naturlig at Molde kommune har høyere netto driftsutgifter. Tallene viser at Molde kommune ligger litt under kommunegruppe 13 når det gjelder politisk styring. Netto driftsutgifter til kontroll og revisjon ligger Molde kommune noe over både kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Molde kommune lå over kommunegruppe 13 på administrasjonsutgifter i 2017, men i 2018 har Molde kommune lavere utgifter til administrasjon per innbygger.

Tallene for administrasjonslokaler viser at Molde kommune har større utgifter per innbygger enn kommunegruppe 13. Store deler av utgiftene til administrasjonslokaler i Molde kommune er husleie betalt til Molde kommunale pensjonskasse. I 2017 ble utgifter til administrasjonslokaler redusert, men de økte igjen i 2018 og avstanden til de to sammeligningsgruppene økte igjen. I hovedsak skyldes økningen avskrivninger og lønnsutgifter som hører hjemme under andre funksjoner. Dette vil bli nærmere undersøkt og rettet opp i 2019.

Netto driftsutgifter administrasjon og styring per innbygger, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Politisk styring***	236	274	254	262	296	271	381	404	392
Kontroll og revisjon*	121	115	126	65	63	64	102	102	100
Administrasjon***	2 649	2 855	2 879	2 748	2 743	3 130	3 290	3 287	3 682
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	200	255	265	251	280	303	258	271	295
Administrasjonslokaler**	544	501	560	324	367	382	351	368	381
Sum administrasjon og styring*	3 750	4 000	4 083	3 651	3 748	4 149	4 382	4 432	4 850

* Netto driftsutgifter til kontroll og revisjon er korrigert slik at Molde kommune får riktig eierandel i interkommunale samarbeid.

** Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler er korrigert og samsvarer derfor ikke med SSB sine tall for Molde kommune. Samlede netto driftsutgifter til administrasjon og styring er korrigert tilsvarende (gjelder 2015 og 2016).

*** Nye Molde kommune er korrigert ut slik at tallene er mer sammenlignbare med kommunegruppe 13 og landet uten OSLO.

Grunnskole

●	102 278	104 737	107 655	112 430
●	93 954	96 169	98 768	103 330
■	93 248	94 415	100 863	105 884

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6–15 år, konsern

Indikatoren viser kommunens samlede netto driftsutgifter til grunnskolesektoren. Dette inkluderer undervisning, skolefritidsordning (SFO), drift og vedlikehold av skolelokaler, inkludert tekniske anlegg og uteområder og skoleskys. Utgiftene er fordelt per innbygger i grunnskolealder. Voksenopplæring inngår ikke og er skilt ut som egen indikator.

KOSTRA-tallene på konsernnivå innebærer at Molde kommunes eierandel i Tøndergård skole og ressurscenter, på 37,5 pst., er inkludert i tallene.

Indikatoren viser at Molde kommune brukte mindre til grunnskolesektoren enn de kommunen sammenligner seg med frem til 2017. I 2017 hadde Molde kommune en relativt sterk vekst i indikatoren i forhold til sammenligningsgruppene. Veksten kom hovedsakelig i driftsutgifter til undervisning og SFO, og kommunen

har siden 2017 brukt mer på grunnskolesektoren enn kommunegruppe 13.

I tabellen under fremgår netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen til de ulike tjenestene som inngår i grunnskolesektoren i KOSTRA.

Netto driftsutgifter per innbygger i målgruppe, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Grunnskole per innbygger 6–15 år	75 344	80 192	84 167	77 949	79 950	83 279	83 872	86 031	89 595
Skolefritidstilbud per innbygger 6–9 år*	2 306	3 468	4 738	2 835	3 178	3 838	3 610	3 878	4 547
Skolelokaler per innbygger 6–15 år	16 762	17 917	18 298	15 560	15 974	16 925	17 209	17 781	18 737
Skoleskyss per innbygger 6–15 år	1 382	1 328	1 489	1 503	1 551	1 583	2 190	2 269	2 278
Grunnskolesektoren per innbygger 6–15 år*	94 415	100 863	105 884	96 169	98 768	103 330	104 737	107 655	112 430

* Skolefritidstilbud har ikke samme hovedmålgruppe som grunnskolesektoren forøvrig.

I 2017 hadde Molde kommune en relativt sterk vekst i netto driftsutgifter til undervisning, inkludert spesialundervisning, i forhold til sammenligningsgruppene, og har siden ligget over kommunegruppe 13. Kommunen ligger fortsatt under landet uten Oslo, selv om forskjellen nå er redusert.

Årsaken til veksten i kommunens indikator skyldes hovedsakelig økt bemanning fra skoleåret 2017/2018 og ytterligere fra skoleåret 2018/2019. Økningen gjelder både lærere og assistenter i skolen. Økningen kan knyttes til satsing på tidlig innsats 1.–4. trinn ut over det som finansieres av det øremerkede tilskuddet fra staten, og at kommunen i 2018 hatt en relativt kraftig økning i andel elever som får spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk. I kommunegruppe 13 har det vært en nedgang i andelen, mens for landet uten Oslo er andelen tilnærmet uendret. Timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring per elev har blitt redusert i Molde kommune de siste tre årene. Gjennomsnittlig antall timer per elev til spesialundervisning i Molde kommune ligger nå klart under kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Gjennomsnittlig antall timer per elev med særskilt norskopplæring har kommet ned på samme nivå som kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

Økningen i assistentbruken kan hovedsakelig knyttes til ressurskrevende tiltak rundt enkeltelever. I dette ligger det også inne utgifter til flykninger med spesielle behov. Denne posten har økt med 4,4 mill. kroner siden 2015. Dette er utgifter som inngår i indikatoren, men finansieres gjennom tilskudd 2, som ikke inngår i indikatoren. Molde kommune gjennomførte i 2018 betydelige innkjøp av pc-er til elever og

lærere, samt at det ble gjennomført eksterne opplæring for to kull lærere og elever knyttet til iPad-prosjektet. Begge deler påvirker indikatoren i 2018.

KOSTRA viser at Molde kommune, til forskjell fra sammenlignbare kommuner, har en høyere andel av innbyggerne i aldersgruppen som benytter skolefritidsordningen. I 2018 har denne forskjellen blitt betydelig redusert, gjennom at andelen barn som benytter skolefritidsordningen i Molde kommune har falt med 6,7 prosentpoeng siden 2017. Kommunens netto driftsutgifter til skolefritidsordning har i 2018 hatt en relativt kraftig vekst i forhold til sammenligningsgruppene, og skyldes i hovedsak reduserte inntekter på grunn av færre barn i tilbudet uten at driftsnivået er redusert.

Molde kommune har de senere år foretatt en kraftig opprusting av kommunens skolebygg og kommunens utgifter til skolelokaler har av den grunn vært høyere enn sammenligningsgruppene frem til 2014, da landet uten Oslo gikk forbi. Kommunegruppe 13 har hatt lavere utgifter til skolelokaler per innbygger i hele perioden. I 2018 har veksten i kommunens indikator vært forholdsvis lav sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

Molde kommunes netto driftsutgifter til skoleskyss ligger under kommunegruppe 13 og vesentlig under landet uten Oslo i hele perioden.

Andre nøkkeltall

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Skolefritidstilbud									
Andel innbyggere 6–9 år i kommunal SFO – i pst.	70,4	69,6	62,9	61,2	60,4	59,2	57,8	57,0	56,3
Utdypende tjenesteindikatorer									
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng *	42,3	41,3	42,3	41,4	41,6	41,9	41,1	41,4	41,7
Generell lærertetthet 1.–4. årstrinn	14,7	14,1	13,9	14,1	13,6	13,1	13,0	12,6	12,3
Generell lærertetthet 5.–7. årstrinn	15,2	13,8	13,8	14,3	14,0	13,9	13,2	13,0	12,9
Generell lærertetthet 8.–10. årstrinn	15,1	14,5	14,8	15,1	15,4	15,2	14,1	14,3	14,2
Lærertetthet i ordinær undervisning, alle elever **	18,9	17,7	17,3	18,0	17,9	17,3	16,6	16,5	16,0
Årstimer til spesialundervisning per elev	113,7	114,9	99,7	128,5	131,7	135,1	132,8	135,4	137,6
Andel elever som får spesialundervisning, totalt	9,0	9,1	10,2	7,4	7,5	7,5	7,8	7,9	7,9

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Andel elever som får spesialundervisning 1.–4. trinn	7,0	6,8	8,0	4,8	5,0	4,9	5,2	5,4	5,4
Andel elever som får spesialundervisning 5.–7. trinn	10,6	10,6	12,4	8,8	8,8	8,8	9,2	9,2	9,2
Andel elever som får spesialundervisning 8.–10. trinn	10,1	10,7	11,2	9,7	9,6	9,4	10,1	10,0	9,9
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev	49,8	47,1	38,4	30,6	31,4	32,6	37,5	38,2	37,3
Andel elever som får særskilt norskopplæring	4,7	5,6	7,2	6,3	6,2	5,9	5,6	5,5	5,2
Andel elever med direkte overgang til videregående skole	99,0	99,1	96,3	98,2	97,7	97,5	98,2	97,8	97,6

* Grunnskolepoeng beregnes for avgangselever i grunnskolen. Tallet er et gjennomsnitt av alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, ganget med 10. (Kilde Udir.no)

** I foreløbige KOSTRA-tall vises denne indikatoren kun for alle elever

Gruppestørrelse er et mål på lærertetthet i skolen og viser forholdet mellom elevtimer og lærertimer, altså antall elever per lærer i en undervisningstime. Det er to forskjellige lærertettheter: Den generelle lærertettheten, som omfatter all undervisning inkludert tildelte timer til spesialundervisning og norsk som andrespråk (norsk 2), og lærertetthet i ordinær undervisning, hvor spesialundervisning og undervisning i norsk 2 er tatt ut. For lærernormen er det lærertettheten i ordinær undervisning som brukes.

Andel elever som får spesialundervisning på barnetrinnet viser en økende tendens fra 2017 til 2018, mens for ungdomstrinnet fortsetter den økende tendensen fra 2016. Økt ressursbruk til spesialundervisning medfører redusert lærertetthet i ordinær undervisning gitt samme gruppestørrelse.

Voksenopplæring

●	205	211	260	327
●	232	208	251	301
■	354	278	452	467

Netto driftsutgifter til voksenopplæring per innbygger, konsern

Indikatoren viser kommunens netto utgifter til grunnskole- og spesialundervisning for voksne og voksenopplæring etter opplæringsloven. Drift av skolelokalene og skyssutgifter er også inkludert i indikatoren. Utgifter til norsk- og grunnskoleopplæring for innvandrere blir i utgangspunktet finansiert gjennom statlige tilskudd, overføringer og salgsinntekter. Det betyr at dette tjenestetilbudet vanligvis ikke skal påvirke indikatoren.

Indikatoren viser at Molde kommune prioriterer voksenopplæring høyere og av den grunn har høyere utgifter per innbygger enn de kommunen sammenligner seg med. Molde voksenopplæringscenter hadde i 2016 store merinntekter på grunn av utbetalingsprofilen på tilskudd til norskopplæring, noe som medførte en markant reduksjon i indikatoren dette året. Senteret avsatte i 2016 drøye 1,6 mill. kroner av prosjektmidler til bundne driftsfond. Disse midlene ble brukt på prosjekter som løp ut i 2017 og er en medvirkende årsak til økningen i indikatoren i 2017. I tillegg bidro et økt driftsnivå i form av økt bemanning og utgifter til tilpassing og leie av nye lokaler til en kraftig økning i indikatoren i 2017. Det har vært en relativ svak økning i kommunens indikator i 2018 i forhold til sammenligningsgruppene. Molde voksenopplæringscenter har gjennom hele 2018 hatt tilnærmet samme driftsnivå som i skoleåret 2017/2018. Økningen netto driftsutgifter i 2018 kan hovedsakelig knyttes til et økende antall elever som kommunen ikke mottar norsktilskudd for. Oppholdsstatus eller oppbrukt rett til tilskudd er årsaken til dette.

Barnehage

●	130 611	137 613	143 919	153 249
●	130 067	136 470	142 507	150 636
■	130 112	141 498	150 149	160 393

Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger 1–5 år, konsern

Indikatoren viser kommunens utgifter til barnehagedrift. Dette inkluderer egen barnehagedrift og tilskudd til private barnehager. Videre inngår tiltak som er knyttet til integrering av barn med spesielle behov og tiltak for å tilrettelegge tilbudet til spesielle barnegrupper. Konserntall inkluderer også utgifter i Molde Eiendom KF til drift av kommunens barnehagebygg med tilhørende tekniske

anlegg og utendørsanlegg. Utgiftene er fordelt på antall innbyggere i målgruppen.

Indikatoren viser at Molde kommunes utgifter ligger over de kommunene det er naturlig å sammenligne seg med i 2018, og økte med over 10 000 kroner per barn fra 2017 til 2018. Samlet var netto driftsutgifter til barnehage 14,1 mill. kroner over nivået i kommunegruppe 13 i 2018. Netto driftsutgifter til barnehage i Molde kommune økte med 2,3 pst. fra 2017 til 2018. Samtidig gikk antall barn i aldersgruppen 1–5 år ned med 4,2 pst., en nedgang på 63 barn. Samlet gjorde det at netto driftsutgifter per barn økte med 6,8 pst. fra 2017 til 2018.

Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger 1-5 år i Molde kommune har de fire siste årene hatt en gjennomsnittlig økning på 7,2 pst. i året. Dette er høyere enn veksten i kommunegruppe 13 som har hatt en gjennomsnittlig økning på 5 pst. i året. Den generelle lønns og prisveksten har til sammenligning vært 2,6 pst. i året i samme periode.

178 477	187 734	196 204	211 246
179 993	188 819	196 116	212 470
188 400	187 908	207 592	222 086

Korrigerede brutto driftsutgifter til barnehager per barn i kommunale barnehager, konsern

Indikatoren viser brutto driftsutgifter til kommunens egen tjenesteproduksjon i barnehage mens tilskudd til private barnehager ikke er med i denne indikatoren. Tiltak for barn med spesielle behov inngår. Indikatoren skal si noe om enhetskostnadene i kommunale barnehager. Konserntall inkluderer også utgifter i Molde Eiendom KF til drift av kommunens barnehagebygg med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg. Utgiftene er fordelt på antall barn i kommunale barnehager per 15. desember.

Indikatoren viser at utgiftene per barn i de kommunale barnehagene i Molde ligger omtrent 10 000 kroner over kommunegruppe 13 i 2018. Avstanden til kommunegruppe 13 er redusert fra 2017 til 2018. I kommunegruppe 13 var økningen på 8,3 pst., mens den var 7,0 pst. for Molde kommune. Den store utgiftsøkningen må sees i sammenheng med innføring av bemanningsnormen i barnehage fra august 2018.

Sammenlignet med kommunegruppe 13 er korrigerede brutto driftsutgifter i Molde kommune 7,8 mill. kroner høyere enn kommunegruppe 13 på ordinært opphold. Den er 1,6 mill. kroner lavere på tilrettelagte tiltak for barn med funksjonshemming og 0,5 mill. kroner lavere på barnehagelokaler.

●	91,0	91,5	91,8	92,2
●	91,5	92,0	92,1	92,2
■	94,4	94,2	93,9	95,1

Barnehagedekning, konsern

Indikatoren viser hvor stor andel av barna i aldersgruppen 1–5 år som går i barnehage i pst. Molde kommune hadde i 2018 en dekningsgrad på 95,1 pst. Det vil si at 95,1 pst. av alle barn i alderen 1–5 år har plass i barnehage i kommunen. Sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet uten Oslo, så er barnehagedekningen noe høyere i Molde kommune. Kommunegruppe 13 har til sammenligning en dekningsgrad på 92,2 pst.

Ved utgangen av 2018 er antall barn i aldersgruppen 1–5 år redusert med 63 barn sammenlignet med året før. Samtidig er antall barn i barnehage redusert med bare 43 barn, hvorav en reduksjon på 14 barn i de kommunale barnehagene og 29 barn i de private barnehagene. Dekningsgraden er derfor økt fra 2017 til 2018.

Barnehagedekning vil være avhengig av etterspørsel etter barnehageplasser i den enkelte kommune, samt hvor mange barn fra nabokommunene som har plass i kommunen.

●	6,1	6,0	6,0	5,8
●	6,2	6,2	6,2	5,9
■	6,3	6,3	5,6	5,8

Barn per voksen

Indikatoren viser antall barn per årsverk i grunnbemanningen i kommunale og private barnehager som et mål på kvalitet. Grunnbemanningen er de ansatte i barnehagen som jobber direkte med barna. Antall barn er omregnet i forhold til alder og oppholdstid.

I 2018 vedtok Stortinget et minimumskrav til grunnbemanning (en bemanningsnorm) for barnehager. Normen innebærer at det stilles krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én ansatt per seks barn korrigert for alder og oppholdstid.

Tallene viser at Molde i gjennomsnitt hadde en høyere bemanning enn normen både i 2017 og i 2018. I 2018 var det en vesentlig styrking i grunnbemanningen både i kommunegruppe 13 og for landet uten Oslo, slik at de er kommet på nivå med Molde.

Andre nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018

Prioritering

Korrigerte brutto driftsutgifter til ordinært opphold per innbygger 1-5 år	151 110	168 013	176 976	147 662	152 338	163 780	150 851	156 543	168 200
Korrigerte brutto driftsutgifter tilrettelagte tiltak per innbygger 1-5 år	19 128	20 729	25 118	24 210	25 648	27 876	18 781	20 320	22 190
Korrigerte brutto driftsutgifter barnehagelokaler per innbygger 1-5 år	17 670	18 850	19 992	16 946	18 130	20 814	18 102	19 341	20 840

Dekningsgrad, i pst.

Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år	3,1	1,6	2,8	5,2	5,2	5,1	4,4	4,3	4,4
Andel barn 1–2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1–2 år	85,6	86,4	89,4	83,3	83,6	84,1	82,6	83,0	84,1
Andel barn 3–5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3–5 år	99,6	98,9	98,4	97,4	97,4	97,3	97,2	97,3	97,3

Andre nøkkeltall

Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kroner), konsern	61	66	71	62	64	69	62	64	69
Andel barn, ekskl. minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager, i pst.	3,4	4,0	0,0	5,0	3,7	0,0	4,5	3,6	0,0

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (kvm)	5,6	5,7	6,0	5,5	5,6	5,7	5,9	6,0	6,0
Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (kvm)	5,2	5,2	5,3	5,2	5,2	5,3	5,3	5,4	5,4
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene, i pst.	9,5	10,1	9,6	9,4	9,6	9,9	7,8	8,1	8,1
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	33,0	32,5	33,5	38,0	38,8	40,4	38,3	38,9	40,4

Barnevern

8 331	8 897	10 362	10 828
7 616	8 201	9 782	10 199
7 481	7 003	9 285	6 699

Netto driftsutgifter barneverntjenesten per innbygger 0–17 år, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter på barneverntjenester, barneverntiltak i familien og barneverntiltak utenfor familien fordelt på antall innbyggere 0–17 år, som er barneverntjenestens hovedmålgruppe.

Fra 2015 har Molde kommune utgiftsført utgifter til enslige mindreårige flyktninger som barnevernstiltak. Tidligere var dette innrapportert som sosialt forebyggende arbeid. I KOSTRA-veilederen for 2018 er det presisert at regnskapsføring som barnevernsutgift kun skal skje når det er fattet vedtak etter barnevernloven. Molde kommune mottar nå bare enslige mindreårige flyktninger over 16 år, og denne bosettingen er ikke vedtatt etter barnevernloven.

Netto driftsutgifter til barnevern ble redusert med 14,6 mill. kroner fra 2017 til 2018 i Molde kommune, og er i sin helhet knyttet til utgifter hos flyktningtjenesten. For det første skal utgifter til enslige mindreårige nå føres på funksjon for råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid. Netto driftsutgifter på 6,0 mill. kroner er derfor flyttet til funksjon for råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid. Denne funksjonen er en del av sosialtjenester i KOSTRA. Den resterende reduksjonen i netto driftsutgifter skyldes at flyktningtjenesten i løpet av 2017 avvirket to bofelleskap for enslige mindreårige som da ble ført som barnevernsutgift.

Netto driftsutgifter hos barneverntjenesten i Molde kommune økte med 3,6 mill. kroner i 2018. Men som følge av klargjøring og endring i hva som skal inngå i denne indikatoren, er netto driftsutgifter i Molde kommune betydelig redusert og klart lavere enn i kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Denne endringen gjør at tidsserien får et brudd mellom 2017 og 2018.

I 2016 var det en reduksjon i antall akuttvedtak, samt enkelttiltak med store tiltaksutgifter. I 2016 havnet Molde kommune betydelig under utgiftsnivået til de gruppene en sammenligner seg med.

Barneverntjenesten i Molde kommunes sin andel av økningen i 2017 var på 2,7 mill. kroner og var knyttet til økte lønnsutgifter til egne ansatte og økt bruk av konsulenttjenester.

Sosialtjenester

●	3 247	3 548	3 749	3 976
●	3 433	3 701	3 909	4 107
■	3 070	3 629	4 165	5 911

Netto driftsutgifter råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid per innbygger 20–66 år, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid per innbygger i målgruppen. For Molde kommune omhandler denne indikatoren i all hovedsak sosialtjenesten NAV Molde og flyktningtjenesten. I 2015 var sosialtjenesten NAV Molde klart størst med 2/3 av utgiftene innenfor denne indikatoren i Molde kommune. Fra 2017 er det flyktningtjenesten som er den største enheten innenfor denne indikatoren.

I 2018 økte netto driftsutgifter for indikatoren i Molde kommune med 15,9 mill. kroner mens sammenligningsgruppene kun fikk en svak vekst.

Den største økningen er knyttet til flyktningtjenesten med 8,8 mill. kroner. Av dette er 6,1 mill. kroner finansiert gjennom økt tilskudd 2 som er et særskilt tilskudd i integreringstilskuddsordningen og som dermed ikke kommer til fratrukk i indikatoren. I tillegg er 6,1 mill. kroner flyttet fra funksjon for barnevern til denne funksjonen (enslige

mindreårige flyktninger). Flyktningtjenesten har totalt sett redusert sine netto driftsutgifter i 2018, men dette kommer ikke frem i denne indikatoren, det kommer frem i indikatoren for barnevern.

Netto utgifter hos sosialtjenesten NAV Molde økte i 2018 med 6,1 mill. kroner. Av dette var 4,8 mill. kroner av dette var knyttet til fondsføringer. Enheten mottok statlige tilskudd i 2017 som ble satt av til fond. Dette bidro til å redusere indikatoren i 2017 med 2,6 mill. kroner. I 2018 er disse midlene brukt og det gir i tillegg en utgiftsvekst på 2,2 mill. kroner. Utover dette har sosialtjenesten økt sine utgifter med 1,3 mill. kroner i denne indikatoren i 2018. Det har først og fremst gått til økte lønnsutgifter.

Utgiftene hos flyktningtjenesten er finansiert gjennom integreringstilskuddet. Dette tilskuddet er ikke med i denne indikatoren, da tilskuddet ikke er øremerket tjenesten. Det innebærer at kommuner som tar imot relativt mange flyktninger, vil få høyere utgifter i denne indikatoren, men som blir finansiert av statstilskudd.

Molde kommune har høyere netto driftsutgifter enn kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Noe av dette kan forklares med at Molde kommune, relativt sett, har tatt imot flere flyktninger de siste årene enn de to sammenligningsgruppene. I tillegg har Molde kommune de siste årene hatt en stor vekst i særskilte statstilskudd til flyktninger. Dette er finansiert gjennom integreringstilskuddet som ikke inngår i indikatoren. Utover dette må det være lokale prioriteringer som forklarer forskjellen. Molde kommune har de siste par årene valgt å prioritere å opprettholde antall ansatte for å få arbeidet godt mot sosialhjelpsmottakere og innbyggere med særskilte behov.

●	1 617	1 725	1 819	1 928
●	1 824	1 933	2 041	2 152
■	1 003	1 075	1 185	1 654

Netto driftsutgifter økonomisk sosialhjelp per innbygger 20–66 år, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter til sosialhjelp per innbygger i hovedmålgruppen. Indikatoren viser at Molde kommune i hele perioden har hatt relativt lave utgifter til sosialhjelp sammenlignet med landet uten Oslo og kommunegruppe 13. Dette er i tråd med hvordan Molde kommune kommer ut på målinger rundt sosiale utfordringer, noe som også gir utslag i inntektssystemet. Indikatoren omfatter også økonomisk sosialhjelp til bosatte flyktninger i kommunen. I 2018 ble det imidlertid en markert økning og utgiftene til sosialhjelp økte med 7,6 mill. kroner. Sammenligningsgruppene har fortsatt større sosialhjelpsutbetalingene per innbygger i målgruppen, men det kan virke som om den nasjonale trenden, med vekst i sosialhjelpsutbetalingene, også begynner å gjøre seg gjeldene for Molde kommune.

I de tre første årene i perioden viser indikatoren at Molde kommune hadde en forholdsvis svak vekst i sosialhjelpsutbetalingene. Utgiftene til økonomisk sosialhjelp er i Molde kommune delt mellom sosialtjenesten NAV Molde og flyktningtjenesten. Flyktningtjenesten dekker utbetalinger til flyktninger innenfor den femårige integreringsperioden. For denne gruppen var det en klar økning i 2016 og 2018. Sosialtjenesten NAV Molde har ansvar for økonomisk sosialhjelp for flyktninger etter den femårige integreringsperioden, og økonomisk sosialhjelp til alle andre mottakere i kommunen. Utbetalingene fra sosialtjenesten NAV Molde har vært stabile fra 2015 til 2017, men får en klar økning i 2018 på 4,7 mill. kroner (økt med 49 pst.). For hele kommune samlet har sosialhjelpsutbetalingene økte med 10,5 mill. kroner fra 2015 til 2018. Det er en økning på 64,2 pst.

Molde kommune har prioritert å få ned antall langtidsmottakere og forhindre ungdom fra å bli sosialhjelpsmottakere. Utviklingen i indikatoren tyder på at Molde kommune så langt har lykket med å forhindre en stor økning i antall sosialhjelpsmottakere. Den store økningen av utgiftene i 2018 kan imidlertid bli utfordrende for kommunen dersom veksten videreføres på samme nivå i årene fremover.

Utvalgte nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Prioritering									
Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, i pst.	59,7	58,5	57,8	34,6	34,6	34,7	39,5	39,1	39,0
Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp, i pst.	29,6	28,4	28,0	52,2	52,2	52,4	48,6	48,5	48,5
Andel netto driftsutgifter til personer med rusproblemer, i pst.	10,7	13,1	14,2	13,1	13,2	12,9	11,9	12,4	12,5
Dekningsgrad									
Sosialhjelpsmottakere	544	542	549	49 581	-	53 054	117 021	-	120 071
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere, i pst.	2,0	2,0	2,0	-	-	-	-	-	-
Utdypende tjenesteindikatorer									
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18–24 år, måneder	4,3	4,2	4,5	-	-	-	-	-	-

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25–66 år, måneder	5,0	5,0	5,4	-	-	-	-	-	-
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	191	184	216	18 682	-	-	40 815	-	44 476

Psykisk helse og rus

●	410	423	465	497
●	475	486	516	532
■	434	389	546	842

Netto driftsutgifter tilbud til personer med rusproblemer per innbygger 20–66 år, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter knyttet til tilbud for personer med rusproblemer. Hovedmålgruppen er innbyggere 20–66 år og tilbudet er definert som en del av sosialtjenesten i KOSTRA. For Molde kommunes del omhandler denne indikatoren ressurstjenesten, men ikke alle utgiftene til ressurstjenesten inngår i denne indikatoren.

I årene 2015–2016 er netto driftsutgifter i Molde kommune lavere enn i kommunegruppe 13. Netto driftsutgifter i Molde kommune ble redusert i perioden, og i 2016 ble utgiftene per innbygger også lavere enn i landet uten Oslo. I 2016 ble 0,9 mill. kroner av mottatt statstilskudd satt av på bundne driftsfond. Fondsavsetninger inngår ikke som en utgift i indikatoren, og dette er en årsak til at indikatoren ble spesielt lav i 2016. Indikatoren økte i 2017 når fondsavsetningen fra 2016 ble inntektsført, men samtidig ble nytt ubrukt tilskudd på 1,1 mill. kroner i 2017 satt av på bundne driftsfond. Dermed ga fondsføringene en negativ effekt på indikatoren også i 2017.

Netto driftsutgifter i Molde kommune økte med 2,5 mill. kroner for denne indikatoren i 2017. Det kan forklares ved at rammen til ressurstjenesten ble styrket med til sammen 2,0 mill. kroner som følge av opptrappingsplan på rusfeltet. Dette var knyttet til føringer i statsbudsjettet for 2017 og helårseffekt av tilsvarende føring fra statsbudsjettet 2016.

Netto driftsutgifter i Molde kommune økte med 4,8 mill. kroner for denne indikatoren i 2018. Økt ramme fra statsbudsjettet til opptrappingsplan for rusfeltet forklarer 1,2 mill. kroner av veksten. Fondsføringer førte til en økning av indikatoren med 1,1 mill. kroner i 2018. Utover dette må nok det meste av den resterende økning skyldes økte netto driftsutgifter hos ressurstjenesten og dette bidrar til at Molde kommune øker netto driftsutgifter klart mer enn

kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Molde kommune har ligget over de to sammenligningsgruppene siden 2017, men avstanden økte klart i 2018.

Helsetjenester

1 659	1 772	1 833	1 973
1 415	1 485	1 536	1 646
1 631	1 638	1 648	1 681

Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering per innbygger, konsern

Molde kommunes netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering per innbygger har vært stabil de siste fire årene. Det vil si at utgiftene i stor grad har endret seg i takt med antall innbyggere i kommunen.

I de to sammenligningsgruppene har indikatoren økt forholdsvis jevnt i perioden. Molde kommune har fremdeles høyere utgifter enn kommunegruppe 13, men forskjellen har blitt redusert gjennom perioden. Landet uten Oslo har gått forbi Molde kommune med en forholdsvis jevn økning de siste årene.

Molde kommunes utgifter til legevaktformidling økte i 2015 med 1,1 mill. kroner på grunn av ny avtale om legevaktformidling med helseforetaket. Til tross for dette ble indikatoren redusert i 2015. Oppstart av hverdagsrehabilitering fra høsten 2016, økte netto driftsutgifter med 1,0 mill. kroner i 2016 og ytterligere 1,4 mill. kroner i 2017. Etablering av det nye tjenestetilbudet forklarer deler av endret indikator for Molde kommune. I 2017 ble 2,7 mill. kroner av mottatt statstilskudd satt av på bundne driftsfond fra denne indikatoren.

I 2018 økte netto driftsutgifter til indikatoren med 1,0 mill. kroner noe som blant annet skyldes økt driftstilskudd til leger og fysioterapeuter. Fondsavsetninger inngår ikke som en utgift i indikatoren, og dette er en årsak til at indikatoren ikke ble høyere i 2018. I 2018 ble 7,9 mill. kroner av mottatt statstilskudd satt av på bundne driftsfond, spesielt stort var ubrukt tilskudd til pilotprosjekt legevakt som videreføres i 2019. Det er grunn til å tro at indikatoren vil øke i 2019 når fondsavsetningene fra 2018 inntektsføres. Det skyldes at bruk av bundne fond heller ikke er en inntekt som inngår i indikatoren. I 2018 ble det inntektsført 2,0 mill. kroner i bruk av bundne fond på denne tjenesten.

For Molde kommune påvirker brukere fra nabokommunene denne indikatoren noe. Dersom det hadde vært kompensasjonsordninger for alle tjenestene innenfor tjenesteområdet, ville Molde kommune hatt noe lavere netto driftsutgifter. Hvordan dette ville slått ut i forhold til kommunegruppe 13 er ikke mulig å anslå. Det er trolig flere regionsenterkommuner i kommunegruppe 13, som på lik linje med Molde kommune, har brukere fra nabokommunene innenfor dette tjenesteområdet.

Utvalgte nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Netto driftsutgifter i pst. av samlede netto driftsutgifter	4,8	4,5	4,6	4,3	4,3	4,5	4,7	4,6	4,8
Legeårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,8	11,7	11,7	10,3	10,5	10,7	10,7	11,1	11,3
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	0,43	0,40	-	0,68	0,59	-	0,56	0,55	-
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,1	10,0	10,9	9,0	9,2	9,2	9,2	9,5	9,5
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst i pst.	94,2	97,6	96,1	90,9	89,5	90,6	91,8	90,6	90,1

Pleie- og omsorgstjenester

109 351	112 247	114 258	120 398
104 458	107 510	109 948	116 541
114 519	112 904	122 904	126 563

Netto driftsutgifter pleie og omsorg per innbygger 67 år og over, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter per innbygger 67 år og over. Selv om det er personer i alle aldre som mottar pleie- og omsorgstjenester, er hovedmålgruppen i KOSTRA 67 år og over. Det er denne målgruppen som best skal fange opp ulikheter i demografi og dermed i utgangspunktet behov for pleie- og omsorgstjenester.

Tjenestefunksjonene aktiviserings- og servicetjenester, institusjonsdrift, tjenester til hjemmeboende, samt drift av institusjonslokaler inngår i indikatoren. I Molde kommune er det her snakk om utgifter til pleie og omsorg og tiltak funksjonshemmede samt utgifter til tilhørende bygg (Molde Eiendom KF). Fra 2017 fikk

også ressurstjenesten utgifter til disse tjenestene da psykisk helsetjeneste ble overført til enheten.

Netto driftsutgifter pleie og omsorg samlet sett, har i perioden 2015–2018 økt for Molde kommune og de to sammenligningsgruppene. Molde kommune fikk i 2015 en reduksjon i netto driftsutgifter til pleie og omsorg. I 2016 økte utgiftene igjen, men korrigeres det for antall innbyggere over 67 år, viser indikatoren at netto driftsutgifter gikk ned også i 2016 for Molde kommune. I 2017 og 2018 økte netto driftsutgifter til pleie og omsorg for Molde kommune utover det som kan tilskrives øning i antall innbygger over 67 år. For årene 2017 og 2018 havner kommunen over begge sammenligningsgruppene.

● 48 580	49 838	50 252	51 921
● 45 242	46 784	47 211	49 191
■ 55 508	52 616	55 055	56 819

Netto driftsutgifter til institusjonsdrift per innbygger 67 år og over, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter til institusjonsdrift per innbygger 67 år og over. Dette inkluderer netto driftsutgifter til pleie- og omsorgstjenester i institusjon og institusjonslokaler. Det meste av utgiftene i denne indikatoren ligger hos omsorgssentrene. Men også tiltak funksjonshemmede og Molde Eiendom KF har utgifter som inngår i indikatoren.

Kommunens utgifter til institusjonsdrift ble redusert i 2016. Dette har sammenheng med reduksjon i antall sykehjemsplasser i 2015 og 2016. I 2017 økte netto driftsutgifter til institusjonsdrift i Molde kommune i større grad enn hos sammenligningsgruppene. I 2017 fikk også Molde kommune høyere brutto driftsutgifter per kommunal plass enn begge sammenligningsgruppene. Det var spesielt utgifter til utskrivningsklare pasienter fra sykehuset som økte med 6,0 mill. kroner fra 2016 til 2017. I tillegg bidro redusert statlig tilskudd fra ressurskrevende tjenester med 4,2 mill. kroner til utgiftsøkningen. Endret beregningsmetode for statlig tilskudd ressurskrevende tjenester, samt at flere tjenestemottakere ikke lenger ble omfattet av ordningen på grunn av alder, bidro til en økning av netto driftsutgifter til institusjonsdrift.

I 2018 økte kommunens utgifter til institusjonsdrift per innbygger over 67 år med tilsvarende økning som gjennomsnitt for landet uten Oslo, men økningen var lavere enn for kommunegruppe 13. Molde kommune fikk i 2018 lavere brutto driftsutgift per kommunal plass enn kommunegruppe 13, men ligger fortsatt høyere enn gjennomsnitt for landet uten Oslo. I 2018 utgiftsførte Molde kommune 3,0 mill. kroner til kjøp av institusjonsplasser fra Midsund og Vestnes kommuner.

I tillegg til å ha en større andel eldre innbyggere, har Molde kommune hatt en høyere institusjonsdekning enn kommunegruppe

13. Molde kommune fikk i 2017 en dekningsgrad for plasser i institusjon i pst. av innbyggere 80 år og over på 18,4 pst. Dekningsgraden for kommunegruppe 13 var på 16,2 pst. og dette er trolig den viktigste årsaken til at Molde kommune fortsatt har høyere netto driftsutgifter enn kommunegruppe 13. Molde kommunes dekningsgrad på 18,4 pst. var også noe høyere enn landet uten Oslo som i 2017 var på 17,9 pst. KOSTRA har per 15. mars 2019 ikke publisert dekningsgrader for 2018.

55 028	56 467	57 865	62 095
53 299	54 665	56 635	60 989
53 629	55 188	62 153	63 693

Netto driftsutgifter tjenester til hjemmeboende per innbygger 67 år og over, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter per innbygger 67 år og over til tjenester til hjemmeboende. I Molde kommune er disse utgiftene i all hovedsak i hjemmetjenesten innenfor pleie- og omsorgsområdet og tiltak funksjonshemmede. I forbindelse med omorganisering av psykisk helse i 2017, fikk også ressurstjenesten vesentlige utgifter til hjemmeboende.

Tiltak funksjonshemmede har siden 2016 vært den enheten med størst netto driftsutgiftene til hjemmeboende i Molde kommune. Enheten økte netto driftsutgifter til hjemmeboende i 2016 med 12,4 mill. kroner og i 2017 ytterligere med 13,4 mill. kroner. I 2018 økte netto driftsutgifter ved enheten til hjemmeboende med 26,9 mill. kroner. Ett særlig ressurskrevende tiltak som ble startet opp i 2018 økte utgiftene alene med 16,3 mill. kroner. Økningen hos tiltak funksjonshemmede skyldes i hovedsak etablering og styrking av ressurskrevende tjenester. Deler av utgiftene til ressurskrevende tjenester blir refundert av staten, men tilskuddet inntektsføres på annet resultatområde i kommunen.

I 2016 fikk pleie- og omsorgsområdet en reduksjon i netto driftsutgifter som i hovedsak skyldes overføring av psykisk helse til helsetjenesten. I 2017 økte pleie- og omsorgsområdet sin andel med 5,4 mill. kroner. Hjemmetjenesten ble da styrket med 2,4 mill. kroner i tillegg til ordinær lønnsvekst.

Søylediagrammet viser at Molde kommune årene 2015 til 2016 har litt høyere netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen enn kommunegruppe 13. I 2017 fikk Molde kommune betydelig høyere utgifter på denne indikatoren enn kommunegruppe 13. I 2018 har Molde kommune fortsatt høyere utgifter enn kommunegruppe 13, men avstanden er redusert.

I årene 2015 til 2016 lå Molde kommune under nivået for landet uten Oslo. Dette ble endret i 2017 da Molde kommune også havnet betydelig over landsgjennomsnittet. Endret beregningsmetode for statlig tilskudd til ressurskrevende tjenester fra 2017 økte indikatoren

for Molde kommune med 10,7 mill. kroner. Netto driftsutgifter økte betydelig når statlig tilskudd til ressurskrevende tjenester ble redusert. I 2018 er Molde kommune fortsatt over landsgjennomsnittet, men avstanden er betydelig redusert sammenlignet med 2017.

Forsinket gjennomføring av tiltak som kan redusere driftsutgiftene hos tiltak funksjonshemmede har også bidratt til at indikatoren for Molde kommune i 2017 og 2018 er høyere enn begge sammenligningsgruppene. Endringen i perioden har også sammenheng med vridning i tjenesteproduksjonen fra institusjon til hjemmebaserte tjenester. Nøkkeltallene nedenfor viser imidlertid at sammenligningsgruppene fortsatt prioriterer en større andel av pleie- og omsorgsutgiftene til hjemmeboende, samt har en høyere dekningsgrad av boliger med døgnbemanning.

Nøkkeltall institusjoner eldre og funksjonshemmede, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	
Prioritering							
Institusjonsdrift - andel av netto driftsutgifter til pleie- og omsorgstjenester, i pst.	46,6	44,8	44,9	43,5	42,9	42,2	44,2
Produktivitet/enhetskostnader							
Korrigerte brutto driftsutgifter institusjon, per kommunal plass	1 175 058	1 208 254	1 245 483	1 139 909	1 184 177	1 247 562	1 100 877

KOSTRA sine indikatorer for brukere i omsorgstjenesten ble ikke publisert per 15. mars 2019 på grunn av overgang til ny rapporteringsløsning. Dette har ført til at flere nøkkeltall som tidligere år har vært presentert, ikke kan tas med i årsrapport for 2018.

Nøkkeltall tjenester til hjemmeboende, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Prioritering									
Tjenester til hjemmeboende - andel av netto driftsutgifter til pleie- og omsorgstjenester, i pst.	48,9	50,6	50,3	50,8	51,5	52,3	50,3	50,6	51,6
Dekningsgrad									

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Andel innbyggere i bolig med fast tilknyttet bemanning hele døgnet 80 år og over i pst.	1,1	1,6	1,6	3,3	3,3	3,2	3,8	4,0	3,9

KOSTRA sine indikatorer for brukere i omsorgstjenesten ble ikke publisert per 15. mars 2019 på grunn av overgang til ny rapporteringsløsning. Dette har ført til at flere nøkkeltall som tidligere år har vært presentert, ikke kan tas med i årsrapport for 2018.

Brann- og ulykkesvern

●	643	688	697	739
●	702	747	765	814
■	795	766	845	817

Netto driftsutgifter beredskap per innbygger, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter per innbygger til beredskap mot branner og andre ulykker. Som diagrammet viser, har Molde i perioden ligget over kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. I 2018 er netto driftsutgifter redusert i Molde og økt i kommunegruppe 13, som gjør at Molde i 2018 lå på nivå med kommunegruppe 13.

Netto driftsutgifter består av utgifter redusert for inntekter. Og det er særlig det store omfanget av salg til andre som skiller Molde fra kommunegruppe 13. Molde har et salg på 429 kroner per innbygger mot kommunegruppe 13 som har et salg på 235 kroner per innbygger. I Molde er det salg av både tjenester til nabokommuner, alarmformidling, brannvernopplæring og restverdiredning. Hovedgrunnen til at netto driftsutgifter går ned i 2018 er at inntektene i Molde har økt.

Kommuner som har tettsted med mer enn 20 000 innbyggere må ha kasernerte vaktlag. Det er ikke krav til ytterligere økning i beredskapsstyrken før tettstedet passerer 50 000 innbyggere. Det vil si at både større og mindre kommuner i kommunegruppe 13 har samme krav til beredskapsstyrke som Molde kommune.

Molde kommunes geografi og krav til innsatstid medfører at Molde kommune må ha deltidstasjoner på Kleive og Skåla, samt hjelpemannskap på Sekken. Dette utgjør 1,3 mill. kroner i Molde. Det er ikke kjent hvilke andre kommuner i kommunegruppe 13 som også har deltidstasjoner og hjelpemannskap.

Det kan også se ut til at det er investert mer i Molde kommune enn i kommunegruppe 13 de siste årene. Avskrivningene i Molde

kommune ligger 61 pst. over kommunegruppe 13. Dette utgjør en merutgift på 0,8 mill. kroner i forhold til kommunegruppe 13.

Andre nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Andel A-objekter som har fått tilsyn	36,7	10,9	43,8	54,4	48,5	41,9	52,1	45,8	43,0
Andel piper feiet	21,6	5,8	8,1	32,5	33,4	25,7	33,8	32,3	27,3
Antall bygningsbranner per 1 000 innbyggere	0,5	0,5	0,3	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Årsgebyr for feiing og tilsyn	396	396	428	392	391	362	441	453	431

Plan, byggesak og miljø

Utvalgte nøkkeltall

Både byggesak og geodata er tjenester som i stor grad er gebyrbelagt, og kommunen bruker lite av sine frie inntekter til å levere tjenestene. Selvkostgraden i byggesaker var for Molde kommune i 2018 beregnet til 99 pst.

Saksbehandlingstiden for byggesaker med tre ukers frist gikk ned fra 39 til 26 dager i Molde i 2018. Samtidig økte antall behandlede byggesøknader fra 306 til 404 i 2018. Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig har i tidligere år vært høyere i Molde enn kommunegruppe 13, men er etter en endring i gebyrregulativet blitt lavere enn kommunegruppe 13. Landet uten Oslo har fremdeles vesentlig lavere byggesaksgebyr enn Molde og kommunegruppe 13. Standardgebyr for oppmålingsforretning er høyere i Molde enn både kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Saksbehandlingstid for byggesaker med tre ukers frist	20	39	26	17	18		16	16	
Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig i kroner	23 250	23 650	22 000	21 960	23 695	24 122	12 615	13 662	14 241
Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt på 750 kvm.	27 100	27 100	27 800	21 304	22 886	23 444	16 830	17 502	18 193
Andel av innvilgete byggesøknader med dispensasjon fra plan (prosent)	25	25	35	26	21	22	22	18	20
Selvkostgrad i byggesaker (prosent)	111	73	99	94	96	92	86	86	81
Behandlede byggesøknader i alt (antall)	389	306	404						

Samferdsel

●	115 841	120 940	130 403	146 669
●	144 801	159 029	175 021	194 779
■	135 862	145 974	150 595	176 085

Netto driftsutgifter i kroner per km kommunal vei, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunale veier, brøyting, vedlikehold, trafikksikringstiltak og gatelys per kilometer kommunal vei. Molde kommune bruker mindre per kilometer vei sammenlignet med kommunegruppe 13, men mer per kilometer vei sammenlignet med landet uten Oslo.

Det har vært en stor økning i netto driftsutgifter i Molde fra 2017 til 2018. Mye av økningen i 2018 skyldes at reasfaltering av kommunevei ble flyttet fra investering til drift, og derfor inngår i indikatoren. Også avskrivninger har hatt en stor økning fra 2017 til 2018, dette er også knyttet til reasfaltering da avskrivningstiden er redusert de siste årene.

Samlet bruker Molde kommune mindre av sine frie inntekter per innbygger på samferdsel en kommunegruppe 13, selv om økningen er stor fra 2017 til 2018.

Andre nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Netto driftsutgifter kommunal vei i kroner per innbygger	1 029	1 064	1 233	842	922	1 020	988	1 072	1 153
Brutto investeringsutgifter samferdsel i alt i kroner per innbygger	423	441	1 176	866	903	1 024	913	1 068	1 217
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke (pst.)	11,1	10,5	9,5	10,4	10,4	11,4	30,5	29,1	28
Andel av kommunale veier som er tilrettelagt for sykkel (pst.)	12,7	12,6	10,6	20,3	20,7	22,7	14,7	14,7	17,1
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger	1 762	1 718	1 939	1 400	1 585	1 590	1 524	1 686	1 743

Kultur

●	1 998	2 097	2 224	2 343
●	1 887	2 027	2 122	2 237
■	1 845	1 969	2 119	2 233

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger, konsern

Indikatoren viser kommunens utgifter til aktivitetstilbud for barn og unge, bibliotek, kino, museer, kunstformidling, idrett, musikk- og kulturskoler, andre kulturaktiviteter og tilskudd. Tallene vises på konsernnivå, og inkluderer derfor utgiftene til Molde Eiendom KF og Moldebadet KF som drifter og vedlikeholder kommunens kultur- og idrettsbygg.

Molde kommune har fra 2017 brukt tilnærmet det samme av sine frie inntekter til kultursektoren som kommunegruppe 13 per innbygger. Mer detaljerte tall for denne indikatoren fremgår av tabellen under.

Tabellen viser at Molde kommune fortsatt bruker mindre på kultur- og idrettsaktiviteter og mer på kultur- og idrettsbygg samt

kunstformidling enn sammenligningsgruppene.

Kommunen bruker vesentlig mindre på barn og unge enn sammenligningsgruppene. De siste tre årene har denne forskjellen gradvis blitt større, hovedsakelig på grunn av at Molde kommune delvis har lagt ned ungdomsklubbtilbudet. I desember 2018 ansatte kommunen ungdomskoordinator, noe som vil medføre at indikatoren vil øke fra 2019. I 2017 innlemmet kommunen Dagligvarebransjens kulturfond i kommuneregnskapet, noe som medførte en midlertidig reduksjon i indikatoren i innlemmelsesåret.

Kommunens utgifter til drift av folkebibliotek ligger jevnt under sammenligningsgruppene i hele perioden. Det samme gjør driftsutgiftene til andre kulturaktiviteter, selv om kommunens indikator har hatt en høyere vekst i 2018 enn sammenligningsgruppene. Årsaken til økningen er hovedsakelig at rivningsutgiftene til Bjørset aktivitetshus i sin helhet ble avskrevet i 2018.

Molde kommune sitt driftstilskudd til Romsdalsmuseet sitt magasinbygg ble økt i 2016, og kommunen har dermed brukt tilnærmet det samme som landet uten Oslo på museumsdrift i 2016 og 2017. I 2018 ble driftstilskuddet til Romsdalsmuseet økt i tråd med søknad fra museet, i tillegg ble det ytt tilskudd til etablering av et bunadsverksted ved museet. Dette bidro til at kommunens indikator økte og at kommunen nå bruker mer på museumsdrift enn sammenligningsgruppene.

Molde kommune bruker mer til kunstformidling. Dette skyldes tilskuddene kommunen yter til Teateret Vårt, Molde Internationale Jazz Festival og Bjørnsonfestivalen.

Netto driftsutgifter til idrett er lav i Molde kommune grunnet inntektene til Moldebadet KF. Kommunens indikator har imidlertid hatt en kraftig vekst i 2017, hovedsakelig på grunn av økt støtte frivillige lag og organisasjoner innen idrett samt en økning i netto driftsutgifter ved Moldebadet KF. Sistnevnte er noe redusert i 2018, og er hovedårsaken til reduksjonen i Molde kommunen sin indikator.

Økningen i kommunens netto utgifter til idrettsbygg skyldes i all hovedsak økte driftsutgifter knyttet til at Molde Arena er ferdigstilt, deriblant avskrivningene som startet i 2018. Samtidig som det vært en økning i netto driftsutgifter knyttet til drift av Moldebadet KF. Idrettens hus ble revet høsten 2018 i påvente av nybygg med byggestart våren 2019, noe som har medførte reduserte leieinntekter. Disse er delvis kompensert gjennom økte leieinntekter fra øvrige idrettsanlegg, og påvirker i mindre grad indikatoren

Kommunen nye kulturskolebygg ble tatt i bruk høsten 2016. Avskrivningene av det nye bygget startet i 2017, samtidig som

utgifter til leide lokaler ved Gjestestova falt bort. Økte avskrivninger er hovedårsaken til økning i kommunens indikator fra 2017. Reduksjonen i indikatoren for 2018 har sammenheng med at kommunen tok over renholdet av bygget fra ekstern aktør høsten 2017.

Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler omtales nærmere under kulturskolen.

Netto driftsutgifter i kroner per innbygger, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Aktivitetstilbud barn og unge	49	37	35	164	168	182	162	164	174
Folkebibliotek	216	218	220	258	262	274	278	283	294
Muséer	72	73	98	61	58	64	71	72	77
Kunstformidling	311	316	322	113	114	109	113	118	119
Idrett	10	102	85	188	194	199	193	221	221
Kommunale idrettsbygg	638	576	675	520	540	564	490	513	552
Andre kulturaktiviteter	86	114	141	247	296	313	252	282	303
Kommunale kulturbygg	311	354	325	261	267	292	242	262	278

Kulturskolen

●	2 322	2 386	2 439	2 578
●	1 808	1 806	1 841	1 978
■	2 427	2 385	2 800	2 794

Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger 6–15 år, konsern

Musikk- og kulturskoletilbud for barn og unge er et lovpålagt tilbud. Målgruppen er elever i grunnskolealder, men kulturskolene kan også ha elever i andre aldersgrupper. Indikatoren tar utgangspunkt i andelen barn i aldersgruppen 6–15 år, ikke antall elever ved skolen, og viser kommunens utgifter knyttet til drift av den kommunale kulturskolen. Utgifter knyttet til leie og drift av kulturskolelokalene inngår ikke i denne indikatoren, da det er en egen funksjon for kommunale kulturbygg.

Diagrammet viser at Molde kommune prioriterer kulturskolen høyere og av den grunn har høyere utgifter enn begge sammenligningsgruppene i 2018, selv om forskjellen nå er mindre enn i 2017 som følge av en liten reduksjon i Molde kommune og økning i de to gruppenes indikatorer. Reduksjonen for Molde kommune kan tilskrives iverksatte tiltak ved Molde kulturskole for å oppnå økonomisk balanse i kommunens tjenesteproduksjon.

Elevtallet kan variere fra kommune til kommune og dermed påvirke indikatoren. KOSTRA presenterer nå også andel av innbyggerne 6–15 år som går på kommunens kulturskole. I 2018 var det 22,6 pst. av ungene i Molde kommune som gikk på kulturskolen. For landet uten Oslo var det 13,8 pst. som benyttet kulturskolen og for kommunegruppe 13 var tallet 10,8 pst. Det vil si at klart flere får tilbud hos Molde kulturskole enn hva som er tilfellet i sammenligningsgruppene.